

2020 METŲ NACIONALINĖ KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

2019 m. liepos 10 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 26 d. nutarimą Nr. 623 „Dėl įgaliojimų pasirašyti 2020 metų nacionalinę kolektyvinę sutartį suteikimo“, ir prisistačiusios deryboms Vyriausybei dėl 2020 metų nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo nacionalinės profesinių sąjungų organizacijos – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga ir Nacionalinis pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimas, veikiančios pagal savo įstatus (toliau – Sutartį pasirašiusios profesinių sąjungų organizacijos) – kartu toliau jos vadinamos Sutarties šalimis, esant valstybės finansinėms galimybėms, sudaro šią 2020 metų nacionalinę kolektyvinę sutartį (toliau – Sutartis).

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sutartyje vartojamos sąvokos:

1.1. **Mokymosi atostogos** – kaip nustatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnyje.

1.2. **Pareiginės algos bazinis dydis** – Sutartimi įtvirtinamas bazinis dydis, taikomas valstybės politikų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginėms algoms, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų atlyginimams, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimams, karių tarnybiniams atlyginimams ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms apskaičiuoti 2020 metais.

1.3. **Profesinės sąjungos** – Sutartį pasirašiusios profesinių sąjungų organizacijos ir jas sudarančios profesinės sąjungos.

1.4. **Profesinės sąjungos nariai** – Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų ir jas sudarančių profesinių sąjungų nariai – darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, vidaus tarnybos sistemos pareigūnai ir valstybės tarnautojai, kurių darbo užmokesčiui apskaičiuoti yra taikomas pareiginės algos bazinis dydis, – profesinės sąjungos nariais tapę iki Sutarties pasirašymo.

1.5. Kitos Sutartyje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas nustato Darbo kodeksas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo

apmokėjimo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas.

2. Sutarties tikslas – plėtoti socialinę partnerystę, derinti Sutarties šalių interesus, reguliuoti pareiginės algos bazinį dydį, įtvirtinti papildomas garantijas profesinių sąjungų nariams, nustatyti geresnes biudžetinių įstaigų darbuotojų, valstybės tarnautojų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų darbo apmokėjimo sąlygas ir skatinti Sutarties šalių bendradarbiavimą darbo, ekonominiiais ir socialiniais klausimais.

3. Sutarties taikymas:

3.1. Sutarties II skyrius taikomas visiems, kuriems taikomas pareiginės algos bazinis dydis;

3.2. Sutarties III skyrius taikomas profesinės sąjungos nariams, vadovaujantis Sutarties priede pateiktu įstaigų sąrašu.

4. Sutarties šalys įsipareigoja:

4.1. vykdyti Sutartį;

4.2. keistis informacija, reikalinga Sutarties tikslams pasiekti, ir kitos Sutarties šalies motyvuotu reikalavimu užtikrinti šios informacijos konfidencialumą;

4.3. konstruktyviai reaguoti į kitos Sutarties šalies pasiūlymus, pretenzijas, prašymus ir nevilkinant pateikti atsakymus bei turimą informaciją. Profesinių sąjungų siūlymu spręsti klausimus, susijusius su Sutarties aiškinimu ir vykdymu;

4.4. Sutartyje numatytais atvejais spręsti ir derinti klausimus, susijusius su pareiginės algos baziniu dydžiu, profesinės sąjungos narių papildomomis garantijomis, darbo apmokėjimo sąlygų gerinimu ir socialinių partnerių bendradarbiavimo skatinimu.

II SKYRIUS PAREIGINĖS ALGOS BAZINIO DYDŽIO NUSTATYMAS

5. Sutartimi nustatomas pareiginės algos bazinis dydis 2020 metais – 176 (šimtas septyniasdešimt šeši) eurai.

III SKYRIUS PAPILDOMOS GARANTIJOS PROFESINĖS SĄJUNGOS NARIAMS

6. Profesinės sąjungos nariui nustatomos dvi papildomos apmokamų kasmetinių atostogų dienos. Jos turi būti išnaudojamos Sutarties galiojimo laikotarpiu, kitu atveju jis praranda teisę į tokias dienas. Šios papildomos mokamų kasmetinių atostogų dienos pridedamos, neatsižvelgiant į tai, kad profesinės sąjungos nariui priklauso teisė į pailgintas ir (ar) papildomas atostogas Vyriausybės nustatyta tvarka.

7. Sutarties galiojimo laikotarpiu profesinės sąjungos nariui, kuris mokosi pagal formaliojo švietimo programas, pagal šias programas vykdančių švietimo tiekėjų pažymas, arba kuris dalyvauja neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose suteikiamos iki 10 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas vidutinį jo darbo užmokestį, arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas 50 procentų vidutinio jo darbo užmokesčio, atsižvelgus į besimokančiojo poreikius. Profesinės sąjungos narys turi pasirinkti iki 10 darbo dienų arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogas.

8. Profesinės sąjungos nariams galioja skirtingi jų padėties pagerinimai, nustatyti Sutartimi ir šakos, teritorinėmis, darbdavio ar darbovietės lygmens kolektyvinėmis sutartimis. Profesinės sąjungos nariui taikomomis skirtingo lygmens kolektyvinėmis sutartimis įtvirtinti vienodo pobūdžio darbo sąlygų pagerinimai nesumuojami, taikoma labiausiai jo padėtį gerinanti kolektyvinės sutarties nuostata.

IV SKYRIUS DARBO APMOKĖJIMO SĄLYGŲ GERINIMAS IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

9. Lėšos Sutartyje suderėtiems dalykams skiriamos prioriteto tvarka:

9.1. pareiginės algos bazinio dydžio didinimui;

9.2. minimalių pareiginės algos koeficientų, nurodytų Sutarties 10 punkto 10.1–10.4 papunkčiuose, nustatymui.

10. Vyriausybė įsipareigoja kartu su Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu pateikti įstatymų pakeitimų projektus, susijusius su darbo apmokėjimo sąlygų gerinimu, Lietuvos Respublikos Seimui dėl:

10.1. Vidaus tarnybos statuto priede nurodytų vidaus tarnybos sistemos pareigūnų visų pareigybių grupių minimalių pareiginės algos koeficientų padidinimo vidutiniškai 0,5;

10.2. Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo 9–10 punktuose nurodytų valstybės tarnautojų pareigybių grupių minimalių pareiginės algos koeficientų padidinimo vidutiniškai 0,5;

10.3. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo 5 priedo II–VII skyriuose nurodytų švietimo sektoriaus darbuotojų koeficientų intervalo panaikinimo, paliekant maksimalų koeficientą;

10.4. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatyme nurodytų A, B ir C pareigybių lygių minimalių koeficientų padidinimo: C lygio pareigybės minimalus koeficientas – 4; B lygio pareigybės minimalus koeficientas – 4,3; A lygio pareigybės minimalus koeficientas – 4,7.

11. Vyriausybė įsipareigoja kartu su Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu atskirai nurodyti lėšų poreikį dėl Sutarties III skyriaus papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams įgyvendinimo.

12. Profesinės sąjungos įsipareigoja:

12.1. atstovaudamos savo nariams biudžetinėse įstaigose, klausimus, susijusius su darbo užmokesčiu, pirmiausia spręsti tiesioginėmis derybomis tarp Vyriausybės įgaliotų atstovų ir profesinių sąjungų atstovų;

12.2. dėl Sutartyje susitartų klausimų laikytis priimtos bendros pozicijos ir kartu atstovauti ją ginant;

12.3. bendradarbiaujant su Vyriausybe ar jos įgaliota institucija užtikrinti, kad atitinkamoje šakoje veikiančiose biudžetinėse įstaigose būtų sudaryta viena šakos kolektyvinė sutartis;

12.4. pritarti, kad dėl papildomų valstybės biudžeto lėšų, numatomų skirti atskirose šakose veikiančių biudžetinių įstaigų darbuotojų, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, yra susitarta Sutartyje, išskyrus iki Sutarties pasirašymo pradėtas šakos lygmens kolektyvines derybas;

12.5. bendradarbiauti su darbo tarybomis siekiant, kad būtų tinkamai atstovaujami ir ginami biudžetinėse įstaigose dirbančių darbuotojų, valstybės tarnautojų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų interesai;

12.6. skatinti profesinių sąjungų narius nepiktnaudžiauti savo teisėmis, bendradarbiauti su darbdaviu, siekti bendros darbdavio ir visų jo darbuotojų gerovės, nuolat tobulinti kvalifikaciją ir visomis pastangomis prisidėti prie darbovietės strateginių tikslų siekimo.

13. Vyriausybė įsipareigoja, prisistačius pirmai profesinių sąjungų organizacijai dėl nacionalinio ar šakos lygmens kolektyvinių derybų pradėjimo biudžetinėse įstaigose Darbo kodekso 188 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, informaciją apie tai paskelbti viešai Vyriausybės interneto svetainėje.

14. Darbdavio lygmens profesinės sąjungos, kurios yra Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų narės, pagal Darbo kodeksą turi teisę į tokios pat apimties informavimą kaip ir darbo tarybos. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga, gavusi informaciją, turi teisę kartu su darbo taryba reikalauti konsultacijų su darbdaviu. Atsisakius darbo tarybai dalyvauti tokiose konsultacijose, profesinė sąjunga gali tokia teise pasinaudoti viena.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Sutartis, išskyrus Sutarties IV skyrių, įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. ir galioja iki 2020 m. gruodžio 31 d. Sutarties IV skyrius įsigalioja Sutarties pasirašymo dieną.

16. Sutarties IV skyriaus 10 punkto 10.1–10.4 papunkčiuose nurodyti įstatymų pakeitimų projektai, susiję su darbo apmokėjimo sąlygų gerinimu, įsigalioja ne vėliau kaip iki 2020 metų sausio 1 d.

17. Sutarties 3.2 punkte minimas Sutarties priedas yra neatskiriama Sutarties dalis.

18. Derybų dėl naujos nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo ir pareiginės algos bazinio dydžio nustatymo data suderinama 2020 m. I ketvirtį.

19. Pradėjusios derybas dėl naujos nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo, Sutarties šalys įsipareigoja jas baigti, iki bus suformuotas valstybės biudžetas, kad būtų spėjama suderėtus dalykus įtraukti į valstybės biudžeto projektą.

20. Sutarties vykdymo kontrolę vykdo Sutarties šalys ir jų bei įstatymų įgalioti asmenys.

21. Sutartis sudaryta septyniolika vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai Sutarties šaliai ir du egzemplioriai Vyriausybei.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas

Vladimir Banel

Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė

Aldona Baublytė

Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos pirmininkas

Arvydas Dambrauskas

Lietuvos žemės ūkio darbuotojų profesinių sąjungų federacijos pirmininkė

Regina Dapšytė

Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas

Kęstutis Juknis

Lietuvos kultūros darbuotojų profsąjungų federacijos pirmininkė

Aleksandra Leparskienė

Lietuvos slaugos specialistų organizacijos pirmininkė

Danutė Margelienė

Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos pirmininkas

Egidijus Milešinas

Lietuvos visuomeninių paslaugų profsąjungų federacijos pirmininkas

Romualdas Nemanius

Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė

Irena Petraitienė

Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas

Aleksandras Posochovas

Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas

Rimtautas Ramanauskas

Lietuvos teatrų ir koncertinių įstaigų darbuotojų profesinių sąjungų federacijos pirmininkas

Laimis Roslekas

Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos pirmininkė

Loreta Soščekienė

Lietuvos komercijos ir kooperacijos darbuotojų profesinės sąjungos Valdybos narys

Algirdas Zvicevičius